SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 57/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. februára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti [redacted], [redacted], zastúpenej JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátka kancelária, L. Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 161/2001 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [redacted], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. novembra 2014 doručená sťažnosť spoločnosti [redacted], [redacted] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 161/2001.

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 25 Cb 161/2001, a to na strane žalovanej, proti ktorej uplatnil žalobca nárok na zaplatenie dlžnej sumy 79 410 Sk z titulu neuhradených faktúr, ktorými žalobca sťažovateľke vyúčtoval odmenu za dodaný tovar.

Sťažovateľka v sťažnosti argumentuje, že je *„obeťou neefektívneho konania zo strany porušovateľa, ktoré v dôsledku porušenia zásady rýchlosti konania - § 6 O.S.P. a vydávania svojvoľných rozhodnutí majúcich za následok odňatie sťažovateľovi možnosť konať pred súdom (viď. dôkaz zrušujúce rozhodnutie KS Bratislava č.k. 3 Cob/252/2013-118 zo dňa 30.06.2014 - príloha), nedoručovania procesných návrhov žalobcu sťažovateľovi k vyjadreniu sa, ad hoc úkonov porušovateľa s výraznými časovými odstupmi, vadami doručovania na pojednávania a neorganizovaním práce súdu tak, aby vec bola prerokovaná a rozhodnutá bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote a iné marenie plynulosti konania porušovateľom nie je ani ku dňu podania tejto sťažnosti právoplatne za viac ako 13 rokov rozhodnuté ani na prvom stupni“.*

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka vo svojej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom by vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 161/2001, prikázal okresnému súdu konať v jej veci bez zbytočných prieťahov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 7 500 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľky smerujúcej proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 161/2001,

v ktorom boli podľa vyjadrenia sťažovateľky spôsobené zbytočné prieťahy majúce za následok porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri posúdení sťažnosti sťažovateľky vychádzal z týchto relevantných skutočností vyplývajúcich tak z obsahu sťažnosti, jej príloh a súdneho spisu, ako aj zo súvisiacej právnej úpravy:

Sťažovateľka je účastníčkou namietaného konania vedeného pred okresným súdom, a to v postavení žalovanej.

Z obsahu uznesenia okresného súdu zo 14. marca 2012, ktorým okresný súd prvýkrát zastavil konanie vo veci sťažovateľky, vyplýva, že zo strany žalobcu *„došlo k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie“*, na základe čoho okresný súd aplikoval ustanovenie § 96 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a konštatoval, že súhlas sťažovateľky ako žalovanej so späťvzatím návrhu nebol potrebný. Sťažovateľ uznesenie okresného súdu napadol odvolaním, v ktorom uvádzal, že mu okresný súd *„svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, keď mu nedoručoval písomnosti na známu korešpondenčnú adresu a adresu konateľa spoločnosti. Uviedol, že v dôsledku tohto postupu mu nebolo doručené späťvzatie a ani predvolanie na pojednávanie.“*.

Krajský súd svojím uznesením z 30. júna 2014 napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konania, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia výslovne uviedol: *„Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil s odvolateľom, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Aj keby späťvzatie žaloby nebolo významné z hľadiska § 96 O.s.p., nepochybne ide o podanie, ktoré je dôležité účastníkovi doručiť, aby mal možnosť prípadne si uplatniť právo na náhradu trov konania, keď navyše v prejednávanej právnej veci vychádzajúc z podania žalobcu z 15.2.2012 nepochybne vznikne žalovanému právo na náhradu trov v zmysle § 146 ods. 2 O.s.p., keďže žalobca zobral žalobu späť z dôvodu, že konanie trvá už 11 rokov a vo veci sa nekonalo ani jediné pojednávanie.“*

Z obsahu uznesenia okresného súdu z 13. novembra 2014, ktorým okresný súd druhýkrát zastavil konanie, vyplýva, že po vrátení veci okresnému súdu, tento doručil sťažovateľke späťvzatie návrhu žalobcu a vyzval ju, aby sa k nemu vyjadrila, pokiaľ to považuje za potrebné. Sťažovateľka v písomnom podaní doručenom okresnému súdu 10. októbra 2014 výslovne uviedla, že so späťvzatím návrhu žalobcu súhlasí. Okresný súd v odôvodnení uznesenia citoval relevantné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (§ 96 ods. 1, 2 a 3) a konštatoval: *„Nakoľko v tomto prípade došlo k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, nebol súhlas odporcu so späťvzatím návrhu potrebný , a preto súd konanie v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami zákona zastavil.“*

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru) odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu.

Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

Ústavný súd pri posúdení sťažnosti sťažovateľky vychádzal aj z právnej úpravy relevantnej v prípade sťažovateľky, ktorou je Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

Ústavný súd sumárne konštatuje, že obsah súdneho spisu, s ktorým sa podrobne oboznámil, svedčí síce o tom, že vo veci sťažovateľky dochádzalo k určitým zbytočným prieťahom v konaní, avšak v čase, keď sa sťažovateľka na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou tvrdiac, že sa nachádza v stave právnej neistoty, relevantná právna úprava, s ktorou bola výslovne už v prvom uznesení okresného súdu (ktorým tento zastavil konanie) oboznámená, vylučovala u sťažovateľky stav právnej neistoty, keďže jej dávala v tomto smere jednoznačnú odpoveď, že konanie v jej veci bude zastavené so stopercentnou istotou, a to buď na základe aplikácie ustanovenia § 96 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý nevyžaduje súhlas žalovaného so späťvzatím návrhu, alebo na základe aplikácie ustanovenia § 96 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže sťažovateľka prejavila výslovný súhlas so späťvzatím návrhu žalobcu.

Záver ústavného súdu je teda taký, že z hľadiska materiálnej ochrany ústavnosti okolnosti prípadu sťažovateľky neumožňujú prieťahy v namietanom konaní kvalifikovať ako porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je považovaná sťažnosť za zjavne neopodstatnenú vtedy, ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť

porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2015